

Primjer broj 7- Troškovi

7-1

Stanje na relevantnim računima glavne knjige trgovinskog preduzeća “Imako” je sljedeće: Materijal 2.550€, Tekući račun 7.000€, Roba na putu 640€ (200kg robe A),

Stanje na analitičkim računima materijala je sljedeće:

Materijal A: I nabavka : 100kg po nabavnoj cijeni 2€/kg
II nabavka:150 kg po nabavnoj cijeni 3€/kg
Materijal B: I nabavka :100kg po nabavnoj cijeni 7€/kg
II nabavka :150 kg po nabavnoj cijeni 8€/kg

Prenesite data stanja na račune glavne knjige a zatim hronološki i sistematski proknjižite sljedeće promjene imajući u vidu sljedeće pretpostavke:

-vodi se materijalno knjigovodstvo, za obračun troškova materijala A usvojen je fifo metod, a za obračun troškova materijala B usvojen je metod prosječne cijene;
-vodi se robno knjigovodstvo, evidencija zaliha robe se vodi po prodajnim cijenama.

1. Prema trebovanju izdato je u upotrebu 120 kg materijala A i 100kg materijala B.
2. Prema otpremnici dobavljača nabavljeno 200kg materijala B po fakturnoj cijeni 2€/kg. Primitljena je faktura prevoznika za usluge transporta materijala po kojoj su troškovi prevoza 81€ a PDV 17€. Sastaviti pojedinačnu i zbirnu kalkulaciju primitljenog materijala.
3. Po trebovanju izdato je u upotrebu 170 kg materijala B.
4. Primitljena je roba na putu. Prema prijemnici primitljeno je 150kg robe A. Prema policijskom zapisniku ostatak robe je uništen u sudaru usljed više sile. Roba je osigurana. Prema polisi osiguranja troškovi osiguranja su 200€. Prema fakturi autoprevoznika troškovi prevoza su 140, a PDV 29,4€. Sastavite pojedinačnu kalkulaciju prodajne vrijednosti ako je veleprodajna marža 15%.
5. Po fakturi/otpremnici prodali smo 30 kg materijala A. Prodajna cijena materijala je 4€/kg. Obračunati pdv po opštoj stopi.

7-2

Stanje na relevantnim računima glavne knjige trgovinskog preduzeća “Imako” je sljedeće stanje: Roba u prometu na veliko 2.240€, Ukalkulisana razlika u cijeni (u prometu na veliko) 600, građevinski objekti 120.000€, Ispravka vrijednosti građevinskih objekata 60.000€.

Prenesite data stanja na račune glavne knjige a zatim hronološki i sistematski proknjižite sljedeće promjene imajući u vidu sljedeću pretpostavku:

-vodi se robno knjigovodstvo, evidencija zaliha robe se vodi po prodajnim cijenama, a za obračun nabavne vrijednosti prodane robe usvojen je fifo metod

Stanje na analitičkim računima robe u prometu na veliko je sljedeće:

D	Roba A (fiffo metod)	P
200kg * 5€/kg=1.000€	200kg *5€/kg=1.000	
150kg*5.5€/kg =825	70kg *5.5€/kg= 385	
300kg*6€/kg=1.800		

1. Primljena je otpremnica dobavljača i prijemnica preduzeća za nabavku i prijeme 500 kg robe A po fakturnoj cijeni 5€/kg i 300 kg robe B po fakturnoj cijeni 4€/kg. Primljena je faktura za utovar i istovar robe na bruto iznos 571,2€, od toga iznos PDV u primljenoj fakturi iznosi 100,14€. Sastaviti pojedinačnu i zbirnu kalkulaciju primljene robe u veleprodajni magacin.
2. Po fakturi/otpremnici prodali smo 300kg robe „A”. PDV obračunati po opštoj stopi.
3. Kupac nam je dao mjenicu za izmirenje potraživanja po fakturi iz promjene 2, sa rokom dospjeća 30 dana i godišnjom kamatnom stopom 12%.
4. Nadležni organ je donio sljedeće odluke o rashodovanju građevinskog objekta koji je potpuno otpisan, čija je nabavna vrijednost 20.000€
5. Po fakturi/otpremnici prodali smo 50kg robe „A”. PDV obračunati po opštoj stopi.
6. Kupac je izmirio mjenično potraživanje nakon 30 dana (izvod).

7-3

Stanje sredstava i izvora sredstava na dan 01.01. je sljedeće:

Blagajna 500€, Građevinski objekti 12.000€, I.V. građevinskih objekata 1.500€, Oprema 2.000€, I.V. opreme 500€, Roba u prometu na veliko 2.200€, Motorna vozila 3.000€, Tekući račun 15.000€, Obaveze po osnovu neto zarada 2.300€

Prenijeti data stanje na račune glavne knjige, a zatim hronološki i sistematski proknjižiti sljedeće ekonomske promjene imajući u vidu da je **obračunski period jedan mjesec**:

1. Obračunati i proknjižiti troškove amortizacije za:
  - a)građevinske objekte koristeći metod linearnog otpisa, ako je procijenjeni korisni vijek trajanja sredstva 20 god;
  - b)opremu koristeći metod dvostrukog opadajućeg salda, ako je procijenjeni korisni vijek opreme 10 god.;
  - c) motornih vozila koristeći metod funkcionalnog otpisa. Procijenjeni korisni vijek vozila je 50.000 km. Rezidualna vrijednost je 500€. Sredstvo je u toku godine prešlo 15.000km.
2. U toku mjeseca nastali su sljedeći troškovi: troškovi platnog prometa po izvodu 30€, troškovi zakupa po fakturi zakupodavca 800€ (PDV obračunati po 21%), troškovi zakupa štanda za sajamsku prodaju po fakturi 250€ (PDV obračunati po 21%), troškovi vode po računu 20€ (PDV obračunati po 7%)
3. Preko tekućeg računa isplaćene su

- a) obaveze po osnovu neto zarada uz odbitak od 90€ na ime administrativnih zabrana po osnovu plaćanja potrošačkog kredita;
- b) godišnju premiju osiguranja u iznosu od 1.200€
4. Obračunati troškove električne energije za dati mjesec. Na osnovu iskustva troškove električne energije su procijenjeni na iznos 150€.
5. Primili smo fakturu za troškove električne energije (veza promjena br.4). Troškovi električne energije su 160€. Obračunati PDV po opštoj stopi.
6. Obračunati troškove osiguranja za dati mjesec.

7-4

Preduzeće „PS-komerc“, koje se bavi proizvodnjom i prodajom sportske opreme ima sljedeće stanje na relevantnim računima: Roba u prometu na veliko 4.005€, Blagajna 1.500€, Tekući račun 5.000€,

Prenijeti data stanja na račune glavne knjige, a zatim hronološki i sistematski proknjižiti sljedeće ekonomske promjene imajući u vidu sljedeće pretpostavke:

-da je obračunski period **tri mjeseca**

-da se vodi analitička evidencija robe u prometu na veliko i da se zalihe vode po nabavnoj vrijednosti, a za obračun nabavne vrijednosti prodane robe usvojen je fifo metod.

D	Roba A (fifo metod)	P
200kom * 4€/kom=800		100kom*4€/kom=400
550kom * 5.5€/kom=3.025		
100kom * 5.8€/kom=580		

1. Po fakturi/otpremnicu br. 5 prodana je 650 kom robe u prometu na veliko. Prodajna cijena je 6 €/kom, a PDV je obračunat po sniženoj stopi (7%). Preduzeće je dalo garanciju na prodatu robu na dvije godine. Procijenjeni troškovi popravke u garantnom roku iznose 200€.
2. Primljena je faktura sa PDV-om od servisera za zamjenu rezervnih dijelova u garantnom roku. Troškovi zamjene rezervnih dijelova su 150€, a iznos PDV je 31,50€.
3. Preduzeće je sklopilo ugovor s osiguravajućim društvom o osiguranju imovine koji teče od 01.01. t. g. do 01.01. naredne godine. Primljena je profaktura osiguravajućeg društva na iznos 1.200€, koja je odmah plaćena preko tekuće računa.
4. U vidu sponzorstva fudbalskom klubu "Olimp" data je donacija u sportskoj opremi iz sopstvenog skladišta. Po otpremnici izdato je 30 kom robe A.
5. U toku obračunskog perioda obračunati su troškovi osiguranja koji su unaprijed plaćeni i troškovi zakupnine u iznosu od 300€ za koje još nije primljena faktura.

Za domaći rad

Stanje na relevantnim računima proizvodnog preduzeća „Napredak“ je sljedeće: Tekući račun 22.000€, Oprema 29.000€, Ispravka vrijednosti opreme 9.000€, Materijal 3.825€, Otkupljene sopstvene obične akcije 700€ (10 običnih akcija), Akcijski kapital- obične akcije 70.000€ (1000 običnih akcija po 70€/akcije).

Prenesite stanja na date račune glavne knjige, a zatim hronološki i sistematski proknjižite sljedeće poslovne promjene uvažavajući sljedeće pretpostavke:

- obračunski period je **jedan mjesec**,
- vodi se robno knjigovodstvo; zalihe robe u prometu na veliko se vode po **nabavnoj vrijednosti**
- vodi se materijalno knjigovodstvo;

D   Materijal A   (metod prosječne cijene)   P

200kg * 4€/kg=800
550kg * 5.5€/kg=3.025

1. Primljena je ino faktura za nabavku korišćene opreme čija je kupovna vrijednost 3.000 \$ (3.000€). Prema carinskoj deklaraciji carina iznosi 400€. Izračunati iznos PDV po osnovu uvoza. Prema izvodu plaćene su obaveze po carinskoj deklaraciji. Prema fakturi domaćeg prevoznika, koji nije u sistemu PDV, troškovi prevoza do granice su 130€, a od granice 100 €. Prema komisijskom zapisniku sredstvo je stavljeno u upotrebu. Nadležna lica u preduzeću su procijenili da je otpisana vrijednost sredstva 2.000€.
2. Preduzeće je donijelo odluku i otkupilo 80 sopstvenih običnih akcija po tržišnoj cijeni 100€/akciji. Plaćanje je izvršeno preko tekućeg računa. Izvod još nismo primili.
3. Primljena je otpremnica dobavljača i prijemnica preduzeća za nabavku i prijeme 500 kg robe po fakturnoj cijeni 5€/kg i 300 kg robe B po fakturnoj cijeni 4€/kg. Primljena je faktura za utovar i istovar robe na bruto iznos 571,2€, od toga iznos PDV u primljenoj fakturi iznosi 100,14€. Sastaviti pojedinačnu i zbirnu kalkulaciju primljene robe u veleprodajni magacin.
4. Prema izvodu vidimo da su izvršene sljedeće isplate i uplate:
  - a) Isplata za kupovinu 80 sopstvenih običnih akcija u iznosu od 8.000€;
  - b) Isplata za godišnju premiju osiguranja u iznosu od 1.200€
5. Preduzeće nije uspjelo da proda u roku od godine dana otkupljene sopstvene obične akcije. Donijeta je odluka o poništavanju svih otkupljenih sopstvenih običnih akcija. Nakon toga, donijeta je odluka o usitnjavanju običnih akcija 1:2.
6. U toku mjeseca nastali su sljedeći troškovi:
  - a) po trebovanju utrošeno je 250 kg materijala A
  - b) obračunati amortizaciju opreme za dati period, ako je za obračun amortizacije opreme usvojen metod dvostrukog opadajućeg salda, korisni vijek trajanja je 8 godina.
  - c) troškovi zdravstvenog pregleda profesionalno vozač kamiona u iznosu od 80€(račun)
  - d) troškovi osiguranja koji su unaprijed plaćeni.
7. Primljene su sljedeće fakture

- a) faktura za štampanje reklamnih prospekata u štampariji „Vizija“ u vrijednosti 2.000€. PDV u primljenoj fakturi iznosi 420€.
- b) faktura za mjesečnu pretplatu na stručni časopis „Računovodstvo i revizija“. Iznos pretplate za mjesec dana je 180€, a PDV (7%) u primljenoj fakturi iznosi 12,6€.
8. Prema fakturi/otpremnici prodali smo $\frac{1}{2}$ zaliha robe A. Prodajna vrijednost prodate robe je 5.000€. Obračunati PDV po opštoj stopi.
9. Obračunati PDV za dati mjesec i izvršiti potrebno knjiženje.